

Acta na konci své patnáctileté cesty

Acta Fakulty filozofické
Západočeské univerzity v Plzni /
West Bohemian Review of
Social Sciences & Humanities
2023, Vol. 15 (1-2), 1-2
DOI: <https://doi.org/10.24132/actaff.2023.15.1-2.1>
<https://actaff.zcu.cz/>
ISSN 2336-6346

Právě vydané číslo Act je netradičně dvojčíslem a zároveň je číslem (navzdory mnohaleté tradici) zcela posledním. Acta Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni tímto číslem po patnácti letech končí. Za tuto dobu se do podoby Act otiskla proměna českých humanitních a sociálních věd a taktéž způsobu hodnocení vědy v ČR. Časopis byl pod stávajícím názvem vydáván od roku 2009, kdy navázal na několik předchozích let existence sborníku s modifikovaným názvem Akta. V roce 2012 převzal časopis nový redakční tým, který s drobnými změnami vydržel do současnosti, mající za cíl posílení odborné úrovně časopisu. Původní představa částečně popularizační platformy byla v té době opuštěna a Acta se stala časopisem striktně odborným, který byl od roku 2019 vydáván čistě elektronicky.

Acta byla nejprve vydávána ve formátu čtyř čísel za rok, od roku 2013 pak tří, od roku 2018 již jen dvou, až nakonec v roce letošním zbylo (dvoj)číslo pouze jedno. Proměna Act je v tomto ohledu spojená s proměnou a růstem nároků na hodnocení vědy. Zatímco v dobách tzv. kafemlejnku publikovala Acta přes dvacet textů ročně (při zachování vysoké odborné úrovně textů a mírou odmítnutých rukopisů vysoce přes 50 %), v pozdější době¹ začal zájem o publikování výrazně upadat. To při snaze nesnížit odbornou úroveň publikovaných textů vedlo k rozhodnutí o ukončení vydávání časopisu. Jde o osud, který (nejen v českém kontextu) potkal též řadu jiných.

Za dobu své existence se Acta stala důležitou diskuzní platformou (nejen) českých sociálních a humanitních věd, jejímž úkolem bylo mimo jiné podporovat interdisciplinaritu. Ta byla vždy v Actech patrná nejen na úrovni časopisu či jeho čísel, ale též na úrovni jednotlivých textů. V tomto ohledu Acta byla a jsou v českém ohledu časopisem jedinečným. Svůj domov našlo v Actech v uplynulých 15 letech mnoho textů reprezentujících většinu humanitních a sociálně vědních oborů, tedy nejen těch, které jsou či byly pěstovány na FF ZČU. Výrazné zastoupení měly (oproti řadě jiných časopisů) vždy texty věnující se regionu Blízkého Východu a pokrývající téměř vše od nejstarších civilizací po současné kulturní, společenské nebo politické otázky.

I když v posledních letech k radosti redakčního týmu rostl počet anglickojazyčných článků, většina příspěvků byla publikována v češtině (případně slovenštině), což vycházelo mimo jiné ze snahy časopisu rozvíjet český odborný jazyk.² To je praxí poměrně rozšířenou v mnoha časopisech v řadě zemí. Na druhou stranu (s ohledem na rostoucí význam citovanosti v databázích a nesporně menší počet citací textů publikovaných v národním jazyce) řada časopisů přechází na plně anglické vydání.³

Specifický charakter Act byl podtržen publikováním čtenářsky oblíbených odborných rozhovorů s významnými odborníky v oblasti sociálních a humanitních věd, včetně rozhovorů se zvučnými zahraničními jmény, jakými jsou například Judith A. Okely (1/2011), Ivo Kalmar (1/2018), Matt Qvortrup (1/2019) nebo Pål Veiden (1/2020)

¹Zejména v souvislosti s tím, že se časopis nepodařilo indexovat v databázích jako Scopus nebo WoS.

²A taktéž z charakteru řady textů řešících úzká a specificky česká témata, včetně lingvistických.

³Viz například debatu v časopise *Mezinárodní vztahy* 4/2022.

Závěrem bych rád všem čtenářům a autorům jménem celé redakce poděkoval za dlouholetou přízeň vyjadřovanou našemu časopisu a popřál inspirativní čtení jeho posledního čísla.

Vladimír Naxera, šéfredaktor
Západočeská univerzita v Plzni
vnaxera@ff.zcu.cz